

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XLIII. An quis solis naturae viribus poßit implere omnia praecepta moralia
quoad substantiam operis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

1. qui gloriatur, in Domino gloriatur; quid enim habes, quod non accepisti?

QVÆSTIO XLIII.

*An solis naturæ viribus homo possit Imple-
re Omnia præcepta Moralia, quo-
ad substantiam o-
peris?*

LUTHERANI, vites liberi arb. adeo extenuant, ut extinguant, singentes, solis naturæ viribus nihil boni morales fieri posse; neque solum sine auxilio speciali, sed etiam sine Fid. iustificante, omnia, quæ fiunt, esse peccata. Quin iustorum opera esse peccata; Non tamen ob fidem imputari: imputari autem infidelibus. Ita Lutherus in assert. art. 6. & 36. Melanch. in Apol. Confes. & in Locis Comm.

CALVINUS Inst. 2. c. 3. §. 1. & in Antid. Trid. sess. 6. Kemn. ibid. idem, cæteri que CALVINISTÆ. Luth. Melanch. Kemnit. id ita limitant: Possè viribus suis aliquem implere legem de non occidendo, de non furando. &c. quoad opus externum; at non quoad internum actum mentis, aut peccatum.

SVADENT istis. 1. Deut 30. Mandatum hoc, Decalogi, quod ego præcipio tibi, non est supra te, neque procul positum.

2. Eccl. 15. Si volueris mandata servare, conservabimus te.

3. Rom. 2. Gentes quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt.

4. Præcepta legis naturæ sunt proportionata naturæ; ergo huius viribus servari possunt. Esto, sit infirma; ideo non potest tam facile; potest tamen servare omnia.

5. Deus, aiunt S. Patres, non præcipit impossibilia: ergo præcepta ea impleri possunt ab destitutis quovis auxilio.

6. Potest quis vnum præceptum servare: ergo & omnia; quia non occurrunt multa simul observanda, sed aliud alio tempore.

AVTOR. Nemo potest solis naturæ viribus omnia præcepta moralia, quoad substantiam operum, longiore tempore, observare, quin labatur sub

inde in peccatum. Hæc media est sententia contrarios inter & Pelagianos & Lutheranos. Illi tribuunt omnia solis naturæ viribus; hi penè nihil, sed Fidei omnia soli. Veritas docetur

1. Scripturis in Antichristo p. 4. q. 25.

2. Ex Traditione Ecclesiæ, definiente sic Conc. Mileuitano, can. 5. Arausicano can. vlt. Sic & Papæ plures, & S. Patres.

3. Ratio S. Thomæ: quia natura per pec. or. deprauata, averfaque à Deo est, & conversa ad sese, & creaturas, & suum in his finem ponit actu, vel habitu, vel propensione: unde ex hoc fine præconcepto quasi naturaliter inclinatur ad malum, dum quid agit, aut cuitat. Atque ideo necessaria est gratia præveniens & adiuvens naturæ fragilitatè; sine qua caderet vel iustus.

DICO AD I. Cum Aug. l. de perfect. iust. Gratiæ fretis facile esse mādatum. Vel cum Abulen. Loqui Moysem ibi de facilitate cognoscendi illud; non de observatione Ita exponitur Roman. 10.

AD II. Servare scil. cum gratia adiuante.

AD III. Naturaliter servari ali-quod potest mandatum; at omnia non nisi cum gratia.

AD IV. Natura infirma est, tum quia iustitiæ orig. sanitate caret; tum ex conditione materiæ, & concupiscentiam freno solutam.

AD V. Deus, ait S. Leo, serm. 16. de Pass. iuste instat præcepto, qui præcurrit auxilio: hoc posito, non præcipit impossibilia.

AD VI. Præcepta non omnia sunt paria;

paria; proinde seruato vno, non continuo seruari omnia possunt.

Dein occurrunt aliquando plura simul obseruanda; vt in oratione si occurrat tentatio. &c.

QVÆSTIO XLIV.

An veram Tentationem quis superare possit solis naturæ viribus?

PELAGIANI duo asserbant. 1. Sine Dei auxilio, solis lib. arb. viribus posse vinci tentationes sic, vt vincendo etiam commeteri vitam beatam quis possit.

2. Vel in ipso æstu tentationum seruari omnia præcepta moralia posse solis naturæ viribus. Teste S. Hieron. l. 2. in Iouinian. &c.

SVADENT PELAGIANI istis. 1. apud S. Hieron. Liberi arbitrii nos condidit Deus; nec ad virtutem, nec ad vitia necessitate trahimur. Alioquin ubi necessitas, neque damnatio, neque corona est.

2. Iac. 1. Vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus; at Naturaliter, Gen. 4. Sub te erit appetitus eius, & tu dominaberis illius; ergo naturæ viribus tentationi resisti potest.

3. Hodierni: Voluntas non potest necessitari à passione, ait S. Tho. 1. 2. q. 10. a. 3. nisi passio rationem penitus absorbeat; ergo manente libero rationis iudicio potest tentationi resisti.

AUTOR. Nemo tentationem grauiorem vincere naturæ viribus solis sic potest, vt vincendo quid promereatur. Grauior autem dicitur, quæ naturæ vires superat; nam his par, aut inferior non opus habet speciali auxilio vt vincatur; Vt mereatur tamen quid ad salutem vincens tentionem simpliciter eget gratiâ; nam ad meritum supernaturale non pertingit natura.

1. Teste S. Scripturâ. Sap. 8. *Nemo potest esse continens, nisi Deus det.* At continere, dum abest tentatio difficile nõ est. Deinde istud, 1. Cor. 10. *Fidelis De-*

us, qui nõ patietur vds tentari supra id, quod potestis; indicat tentationes posse supra naturæ vires excrefcere. Proinde, Mat. 26. *Orate, ne intretis intentionem.* Mat. 6. *Et ne no inducas in tentationem.* Ps. 27. *In te eripiar à tentatione.*

2. Sic & Ecclesiæ Traditio docet. Vt Synodus Palæstina apud Aug. ep. 106. Mileuitana apud Aug. ep. 26. Innocentius I. ad Conc. Carthag. apud Aug. ep. 91. pluresque Papæ & S. Patres, Chryf. Ambr. Hier. &c.

Demum ideo Ecclesiæ mos nil perinde frequentat sæpè, ac, *Deus in adiutorium meum intende. &c. Vt in hac die ad nullum declinemus peccatum; Ne nos apprehendat callidus tentator.* &c. quæ Specialis auxiliij necessitatem testantur.

DICO AD I. ex S. Aug. l. de nat. grat. c. 65. Loqui S. Hieronymum de natura, vt erat à Deo condita; non de vitata. Dein, hæc non trahitur necessitate, quæ ab implorata adiunatur gratia.

AD II. Superior pars animæ naturaliter imperat inferiori; non quidem despoticè, ceu seruus domino, vt parere cogatur; sed politicè, ceu populo Magistratus. Nam potest rebellare appetitus rationi, abutens libero arbitrio. Vnde Ratio non tam dominando, quam alliciendo debet eum ducere. Quia Inferior diu viget antè, quam euigilet ratio; vnde rationis iugo per ægrè assuescit: habetque obiecta sensuum bona præsentia; at ratio futuris pascitur in spe.

AD III. Significat D. Tho. non necessitari physicè voluntatem, scil. determinatam quasi ad vnum, sicut brutæ; *Necessitatur tamen Moraliter,* b'andi-